

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Paweł Księżak

w sprawie ze skargi J. L.

na przewlekłość postępowania przed Sądem Apelacyjnym w (...) o sygn. III AUa (...)

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 20 maja 2020 r.

oddala skargę.

UZASADNIENIE

J. L. pismem z 16 grudnia 2019 r. wniósł skargę na naruszenie jego prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu toczącym się przed Sądem Apelacyjnym w (...) pod sygn. III AUa (...). Skarżący domagał się stwierdzenia przewlekłości ww. postępowania apelacyjnego oraz przyznania mu z tego tytułu od Skarbu Państwa kwoty 5.000 zł. Skarżący wniósł również o zwrot kosztów postępowania skargowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Skarżący podniósł, że 10 września 2018 r. złożył apelację od wyroku Sądu Okręgowego w G. z 2 lipca 2018 r. Do dnia wniesienia niniejszej skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki przedmiotowe postępowanie odwoławcze, zawisłe przed

Sądem Apelacyjnym w (...), nie zostało prawomocnie zakończone, pomimo, że od wniesienia środka odwoławczego upłynęło już ponad 16 miesięcy.

Skarb Państwa – Prezes Sądu Apelacyjnego w (...), zgłaszając swój udział w sprawie, wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2018, poz. 75, ze zm., zwanej dalej: „ustawą o skardze na przewlekłość”) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Stosownie również do art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej złożoności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Ustawa o skardze na przewlekłość nie określa wprost, jaki okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy należy uznać za nieuzasadnioną zwłokę.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego trafnie przyjmuje się, że o przewlekłości postępowania apelacyjnego można zasadniczo mówić w przypadku bezczynności sądu drugiej instancji polegającej na niewyznaczeniu rozprawy apelacyjnej, która trwa co najmniej 12 miesięcy (zob. choćby postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 maja 2005 r., III SPP 96/05; z 16 marca 2006 r., III SPP 10/06; oraz z 18 maja 2016 r., III SPP 53/16).

W powołanym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że znamiona przewlekłości przypisuje się z reguły dopiero kilkunastomiesięcznej lub dłuższej bezczynności sądu drugiej instancji w wyznaczeniu terminu rozprawy odwoławczej. Kilkumiesięczny okres oczekiwania na wyznaczenie terminu rozprawy apelacyjnej mieści się w pojęciu rozsądnego terminu, w którym sprawa może oczekiwać na jej rozpoznanie. Jedynie wyjątkowo krótsze okresy bezczynności mogą uzasadniać stwierdzenie przewlekłości postępowania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 lipca 2014 r., III SPP 123/14).

Z załączonych akt sprawy toczącej się z odwołania J. L. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R. o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym wynika, że wywiedziona przez skarżącego apelacja od zapadłego w pierwszej instancji wyroku z 2 lipca 2018 r. została przekazana przez Sąd Okręgowy w G. Sądowi odwoławczemu w dniu 10 grudnia 2018 r. Sprawa ta została zarejestrowana w Sądzie Apelacyjnym w (...) pod sygn. III AUa (...). Następnie, 11 grudnia 2018 r. dokonano przydziału sprawy sędziemu referentowi. Kolejno, w okresie od 27 lutego 2019 r. do 29 marca 2019 r. oraz od 30 sierpnia 2019 r. do 19 września 2019 r., akta o sygn. III AUa (...) zostały wypożyczone do Sądu Rejonowego w J. w związku z toczącą się przed tym sądem sprawą o sygn. IV P (...) z powództwa J. L. . Zarządzeniem z 12 listopada 2019 r. wyznaczono termin rozprawy apelacyjnej na dzień 18 grudnia 2019 r., o czym zawiadomiono strony. Postanowieniem z 18 grudnia 2019 r. odroczono ogłoszenie wyroku do dnia 30 grudnia 2019 r. W dniu 30 grudnia 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) wydał wyrok, który prawomocnie zakończył ww. postępowanie toczące się pod sygn. III AUa (...).

Już pobieżna analiza przedstawionego wyżej przebiegu postępowania apelacyjnego o sygn. III AUa (...) nie pozwala postawić Sądowi Apelacyjnemu

w (...) zarzutu przewlekłości postępowania w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość. Podkreślenia wymaga, że jakkolwiek sam wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) w sprawie III AUa (...) zapadł po upływie wspomnianego wyżej okresu dwunastu miesięcy (licząc od daty wpływu akt z sądu niższej instancji), niemniej, zdaniem Sądu Najwyższego, okoliczność ta *per se* nie świadczy, że w sprawie doszło do przewlekłości. Należy bowiem mieć na uwadze, że rozprawa apelacyjna w przedmiotowej sprawie została wyznaczona jeszcze przed upływem 12 miesięcy od przekazania akt sprawy do Sądu drugiej instancji. Niewątpliwie przy tym, czynność wypożyczenia akt sprawy, w związku z prowadzoną przed innym sądem z powództwa skarżącego sprawą, należy uznać za czynność konieczną w spornym postępowaniu. Dodatkowo, należy zwrócić uwagę, że objęta skargą sprawa o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym w aktualnym stanie prawnym nie należy do katalogu spraw pilnych, o których mowa w § 2 pkt 5 lit. f) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. 2019, poz. 1141 ze zm.). Przepis ten stanowi, że do spraw pilnych należą wyłącznie sprawy z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych dotyczące przyznania lub wstrzymania prawa do emerytury lub renty. Zatem sprawa objęta skargą, choć niewątpliwie istotna z punktu widzenia skarżącego, nie ma charakteru sprawy pilnej.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość, oddalił skargę.